I sag 218/83

angående en anmodning, som Den franske Republiks Cour de Cassation i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

ANPARTSSELSKABET »LES RAPIDES SAVOYARDS«, Annemasse, Haute-Savoie,

ANPARTSSELSKABET »DIFFUSION MARKETING INTERNATIONAL«, DMI, Stains, Seine-Saint-Denis,

ROGER DEJUSSEL, forretningsfører i selskabet »Les Rapides Savoyards«, boende i Annemasse,

mod

GENERALDIREKTØREN FOR TOLD- OG FORBRUGSAFGIFTER

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af overenskomsten mellem Det europæiske økonomiske Fællesskab og Schweiz af 22. juli 1972 og af protokol nr. 3 til denne overenskomst angående definitionen af begrebet »varer med oprindelsesstatus« og angående metoderne for administrativt samarbejde,

har

DOMSTOLEN (fjerde afdeling)

sammensat af afdelingsformanden T. Koopmans, dommerne K. Bahlmann, P. Pescatore, A. O'Keeffe og G. Bosco,

generaladvokat: Sir Gordon Slynn
justitssekretær: assisterende justitssekretær J. A. Pompe

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb samt de indlæg, der er indgivet i medfør af artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen, kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og skriftveksling

Den 8. juni 1977 importerede anpartsselskabet »Les Rapides Savoyards«, Annemasse, Haute-Savoie, der driver transport- og toldklareringsvirksomhed, fra Schweiz til Frankrig 25 kartoner indeholdende et parti på 13 170 kuglepenne for selskabet »Diffusion Marketing International« (herefter benævnt DMI), Stains, Seine-Saint-Denis.

Kuglepennene bestod blandt andet af blækpatroner henhørende under pos. 98.03 i den fælles toldtarif, der var importeret fra USA og bragt i fri omsætning i Frankrig af DMI. Patronerne var herefter af DMI blevet midlertidigt genudført til Schweiz, hvor en schweizisk fabrikant skulle forsyne dem med hylstre, hætter og clips i plastik eller krom henhørende under samme toldposition. Hylstrene og clipsene har oprindelse i USA og blev importeret direkte til Schweiz.

Roger Dejussel, der er forretningsfører i selskabet »Les Rapides Savoyards«, indleverede til toldkontoret i Annemasse en erklæring med henblik på at bringe disse kuglepenne i omsætning i Frankrig. Til støtte for erklæringen fremlagde han et varecertifikat af typen EUR. 1, der anvendes i samhandelen mellem EØF og EFTA-landene, og som særligt hvad angår Schweiz er omhandlet i afgørelse nr. 10/73, truffet af Den blandede Komité EØF—Schweiz den 12. december 1973 (Rådets forordning nr. 3600/73 af 27. 12. 1973, EFT L 365, s. 135), om ændring af protokol nr. 3 angående definitionen af begrebet »varer med oprindelsesstatus« og om metoderne for administrativt samarbejde, der er optaget som bilag til overenskomsten mellem Det europæiske økonomiske Fællesskab og Schweiz af 22. juli 1972 (Rådets forordning nr. 2840/72 af 19. 12. 1972, EFT 1972 af 31. 12., s. 190). Det af Dejussel fremlagte certifikat var blevet udstedt af de schweiziske toldmyndigheder.

Når der fremlægges et EUR. 1-varecertifikat, kan den pågældende vare behandles efter præferenceordningen i overenskomsten mellem EØF og Schweiz, det vil i det foreliggende tilfælde sige, at der skal anvendes en indførselstoldsats på 2,6 % i stedet for den almindelige sats på 13 %, der gælder i henhold til den fælles toldtarif.

Overenskomsten mellem EØF og Schweiz finder ifølge sin artikel 2 med visse undtagelser anvendelse på varer, der har oprindelse i Fællesskabet og i Schweiz. Ifølge overenskomsten artikel

11 fastsætter protokol nr. 3 oprindelsesreglerne. Ifølge denne protokols artikel 1, stk. 2, anses to grupper varer for at have oprindelsesstatus i Schweiz, nemlig dels varer, der fuldt ud er fremstillet i Schweiz, dels varer, som er fremstillet i Schweiz, og til hvis fremstilling der er medgået varer, der ikke fuldt ud er fremstillet i Schweiz, på betingelse af at disse varer er undergået en tilstrækkelig bearbejdning eller forarbejdning i henhold til artikel 5. Ifølge protokollens artikel 5, stk. 1, anses blandt andet bearbejdninger eller forarbejdninger, der er opregnet i liste B, for »tilstrækkelige«. Det fremgår af denne som bilag III til protokollen optagne liste, som ændret ved Den blandede Komités afgørelse nr. 3/74 af 31. oktober 1974 (Rådets forordning nr. 3288/74 af 2. 12. 1974, EFT L 352, s. 31), at anvendelse af varer, som ikke har oprindelsesstatus, i varer henhørende under pos. 98.03 ikke medfører, at de nævnte varer mister deres oprindelsesstatus, såfremt værdien af de anvendte varer ikke overstiger 5 % af den færdige vares værdi.

Toldmyndighederne i Annemasse mente ikke, at de af selskabet »Les Rapides Savoyards« fra Schweiz indførte kuglepenne opfyldte disse betingelser, idet de næsten udelukkende bestod af dele med oprindelse i De forenede Stater, hvis værdi blev beregnet til at være større end 5 %. Ved i medfør af den franske toldlovs artikel 35-8 at ansætte værdien af de dele, der ikke havde oprindelsesstatus, på grundlag af den vekselkurs mellem dollaren og den franske franc, der gjaldt på indførselsdagen, fastslog toldmyndighederne i Annemasse, at denne værdi, alt efter hvilken model der var tale om, udgjorde mellem 6,04 og 23,68 %. Man afslog på denne baggrund at toldbehandle de omhandlede varer efter præferenceordningen.

Selskabet »Les Rapides Savoyards« indbragte en klage for commission de conciliation et d'expertises douanière (CCED), der afviste den den 16. maj 1978.

Tribunal d'instance de Saint-Julien-en-Genevois, for hvem spørgsmålet blev indbragt af administration des douanes, opretholdt ved dom af 19. juni 1979 CCED's afgørelse. Ved Cour d'appel de Chambéry's dom af 11. maj 1981 stadfæstedes denne dom.

Selskabet »Les Rapides Savoyards«, dets forretningsfører Roger Dejussel og selskabet DMI indankede sidstnævnte dom for Den franske Republiks Cour de cassation.

Ved dom af 29. juni 1983 besluttede Cour de cassation, afdelingen for handelssager, i medfør af EØF traktatens artikel 177 at udsætte sagen indtil Domstolen præjudicielt har afgjort:

1. Om overenskomsten mellem Det europæiske økonomiske Fællesskab og Schweiz af 22. juli 1972, dens protokol nr. 3 og fællesskabsforordningerne skal fortolkes således, at der, når de dele, der skal tages i betragtning ved fastsættelsen af en vares toldværdi, er udtrykt i en anden valuta end valutaen i den medlemsstat, hvor toldbehandlingen foregår, skal ske omregning efter den officielle

vekselkurs på tidspunktet for begæringens modtagelse?

2. I benægtende fald, hvorledes skal denne vekselkurs fastsættes efter fællesskabsretten?

Cour de cassation's dom blev registreret på Domstolens justitskontor den 29. September 1983.

I medfør af artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen er der indgivet følgende skriftlige indlæg: Den 6. december 1983 af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, ved Edith Cristoyannopoulos og Jörgen Sack, den juridiske tjeneste, den 14. december af den franske administration des douanes, ved advokaterne Boré og Xavier, Paris, den 21. december af appellanterne i hovedsagen, ved advokat Paul-François Ryziger, Paris, og den 27. december 1983 af Den italienske Republiks regering, ved Arnaldo Squillante, leder af Ufficio del contenzioso diplomatico dei trattati e degli affari legislativi, udenrigsministeriet, bistået af avvocato delle Stato Marcello Conti.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse. Den har dog anmodet parterne i hovedsagen og Kommissionen om skriftligt at besvare visse spørgsmål. Dette er sket inden for de fastsatte frister.

Ved kendelse af 29. februar 1984 har Domstolen i medfør af procesreglementets artikel 95, stk. 1 og 2, besluttet af henvise sagen til fjerde afdeling.

II — Skriftlige indlæg for Domstolen

Appellanterne i hovedsagen har anført, at de anfægter de pågældende afgørelse på grund af den vekselkurs, der er blevet lagt til grund såvel ved værdiansættelsen af de dele, der er importeret direkte til Schweiz fra USA og indgår i den færdige vare, som ved værdiansættelsen af de dele, der er importeret fra USA til Frankrig, hvor de var i fri omsætning, og hvorfra de blev genudført til Schweiz.

Værdien af de dele, der indgår i en færdig vare, er ikke en fast størrelse, men afhænger af den vekselkurs, der anvendes. Spørgsmålet om, hvilken vekselkurs der skulle anvendes i denne sag, må løses på grundlag af en fortolkning af overenskomsten EØF—Schweiz.

Dette fortolkningsproblem er af stor betydning. Der er forløbet forholdsvis lang tid mellem blækpatronernes indførsel til Frankrig, deres udførsel til Schweiz og indførslen til Frankrig af de færdige kuglepenne. Den værdimæssige procentdel, som de i kuglepennene monterede patroner udgør, varierer alt efter, om det er deres værdi på tidspunktet for indførslen til Frankrig eller på tidspunktet for genindførslen af kuglepennene til Frankrig, der lægges til grund, idet dollarens kurs i mellemtiden har ændret sig fuldstændigt i forhold til den franske franc, ligesom dette er tilfældet med hensyn til den franske francs værdi i forhold til den schweiziske franc.

Selv om overenskomsten mellem EØF og Schweiz ikke indeholder ganske udtrykkelige regler herom, må der af overenskomsten udledes en entydig regel, idet

der ellers er fare for omlægninger i handelen, fordrejning af konkurrencevilkårene samt forskelsbehandling mellem borgerne i de forskellige medlemsstater.

Hvad angår spørgsmålet om den vekselkurs, der skal lægges til grund ved beregningen af den procentdel af en i Schweiz fremstillet vares værdi, der udgøres af varer med oprindelse i tredjelande, er der et altovervejende hensyn, nemlig at de erhvervsdrivende i deres planlægning må kunne fastlægge faste forudsigelser. Hvis en virksomhed således indgår en kompliceret aftale, hvorefter der for dens regning i Schweiz fremstilles varer, hvori indgår importerede dele, bør den på tidspunktet for indgåelsen af aftalen kunne vide, om der vil blive anvendt en toldsats på 2,6 eller 13 %, når de færdige varer eksporteres fra Schweiz til en medlemsstat. Den eneste rimelige fortolkning af artikel 5 i protokol nr. 3, sammenholdt med den som bilag til protokollen optagne liste B, er at lægge den vekselkurs til grund, der gælder på tidspunktet for indførslen.

Denne løsning er i overensstemmelse med artikel 6, stk. 1, i protokol nr. 3, hvori det hedder:

»Når de i artikel 5 omhandlede lister A og B betemmer, at de i Fællesskabet eller i Schweiz fremstillede varer kun kan anses for at have oprindelse på den betingelse, at værdien af benyttede varer ikke overstiger en bestemt procentdel af de fremstillede varers værdi, udgør de værdier, som skal tages i betragtning ved fastsættelsen af denne procentdel:

— på den ene side

med hensyn til varer, for hvilke det er godtgjort, at de har været indført: toldværdien på indførselstidspunktet;

...«

For så vidt angår prisen på fremstillede varer, hedder det endvidere i bestemmelsen, at den pris, der skal tages i betragtning ved fastsættelsen af den pågældende procentdel, er »prisen fra fabrik for de fremstillede varer med fradrag af interne afgifter, som er tilbagebetalt, eller som skal tilbagebetales ved udførsel«.

Tvisten i hovedsagen må således afgøres på grundlag af artikel 6 i protokol nr. 3 og ikke artikel 35 i den franske toldlov.

Administration des douanes françaises har anført, at der med henblik på en klar afgørelse må sondres mellem spørgsmålet om varens toldværdiansættelse og spørgsmålet om omregningen af de valutaenheder, som toldværdien udtrykkes i. Det er kun det sidste problem, som det præjudicielle spørgsmål drejer sig om.

a) Toldværdien

Når henses til artikel 6 i protokol nr. 3, den forklarende note 6 vedrørende denne bestemmelse i bilag I til protokollen samt den administrative afgørelse af 23. marts 1973 offentliggjort i Bulletin officiel des douanes nr. 2768 af 23. marts 1973 må retsstillingen med hensyn til værdifastsættelsen af de i hovedsagen omtvistede forskellige enkeltdele antages at være fuldstændig klar. Denne værdi må nemlig være:

— for blækpatroner med oprindelse i De forenede Stater, der blev indført til Frankrig og herefter midlertidigt udført til Schweiz: toldværdien på tidspunktet for indførslen til det land, hvor den færdige vare er bearbejdet (Schweiz);

— for hylstrene og clipsene med oprindelse i De forenede Stater: toldværdien ved indførslen til Schweiz;

— for den færdige vare: »prisen fra fabrik« som defineret i de relevante bestemmelser.

b) Vekselkursen

Den vekselkurs, der skal lægges til grund, må være den, der gælder på tidspunktet for den færdige vares toldbehandling i Frankrig.

Dette følger af artikel 35, stk. 1 og 8, i den franske toldlov. Kun myndighederne i det land, hvor der ved en vares indførsel anmodes om toldbehandling efter præferenceordningen, kan vurdere, om de hermed forbundne betingelser er opfyldt. Dette er en almindelig regel, der er indeholdt i flere internationale overenskomster, for eksempel Konventionen om ansættelse af varers toldværdi, underskrevet i Bruxelles den 15. december 1950 under Toldsamarbejdsrådets auspicier, jfr. navnlig konventionens tillæg II, note 1.

Overenskomsten EØF—Schweiz indeholder ikke nogen undtagelse fra denne regel, hvorefter spørgsmålet om, hvilken vekselkurs der skal anvendes, henhører under myndighederne i den stat, hvortil den færdige vare indføres, og afgøres på tidspunktet for toldangivelsens indgivelse.

Da Domstolen skal fortolke en overenskomst, der er indgået med et tredjeland, må dette ske på grundlag af folkerettens fortolkningsregler, således som disse er angivet i Wiener-konventionen om traktatretten, og ikke på grundlag af dem, der anvendes ved fortolkningen af Fællesskabets retsakter. Bestemmelser i internationale overenskomster kan ikke fortolkes på samme måde eller tillægges de samme virkninger som »lignende« bestemmelser, der måtte findes i EØF-traktaten.

Når henses til, at overenskomsten EØF—Schweiz er en folkeretlig aftale, kan den ikke antages at skabe virkninger, der går ud over, hvad der fremgår af dens ordlyd, og denne indeholder intet forbud imod, at indførselsstaten selv fastsætter vekselkursen for sin egen valuta på tidspunktet for toldangivelsens indgivelse.

Selskabet »Les Rapides Savoyards« kan ikke i valutamæssig henseende kræve de samme fordele som dem, der er en følge af det europæiske monetære samarbejde. Dette samarbejde har udelukkende betydning i forbindelse med samhandelen inden for Fællesskabet og er forbundet med et vist afhængighedsforhold, som Schweiz ikke har underkastet sig.

En vares oprindelsesstatus afhænger ifølge overenskomsten med Schweiz ganske vist af værdien af de enkeltdele, der indgår i den færdige vare. Men når denne værdi én gang er fastlagt i henhold til de gældende toldregler, må der på tidspunktet for indførslen af den færdige vare ske en omregning fra den valuta, i hvilken værdien tidligere har været udtrykt, til valutaen i det land, hvortil den færdige vare indføres. Retlig set er der imidlertid tale om to særskilte problemer, hvoraf det ene udelukkende vedrører toldværdien, og det andet den valutamæssige beføjelse for den stat, hvortil den færdige vare indføres. Handelsaftalen hverken ophæver eller begrænser de beføjelser, som den medlemsstat, hvortil varen indføres, har i monetære og valutamæssige spørgsmål.

De af selskabet »Les Rapides Savoyards« forfægtede synspunkter er uforenelige

med overenskomsten EØF—Schweiz og folkerettens regler, og de er også i strid med selve fællesskabsretten.

Artikel 9, stk. 1, litra a), i Rådets forordning nr. 1224/80 af 28. maj 1980 om varers toldværdi (EFT L 134, s. 1) bestemmer, at »såfremt der ved fastsættelse af toldværdien af en vare indgår elementer, der er angivet i en anden valuta end den medlemsstats, hvor fastsættelsen finder sted, skal der anvendes en af den pågældende medlemsstats kompetente myndigheder behørigt offentliggjort kurs«. Ifølge forordningens artikel 9, stk. 1, litra b), skal »kursen ... så fyldestgørende som muligt afspejle den ved handelsforhold gængse kurs for den pågældende valuta, udtrykt i den pågældende medlemsstats valuta, og anvendes i en periode, som ovennævnte kompetente myndighed kan fastsætte«.

De samme regler gjaldt i henhold til Rådets forordning nr. 803/68 af 27. juni 1968 om varers toldværdi (EFT 1968 I, s. 163), der fandt anvendelse på tidspunktet for den omtvistede indførsel.

Det tilkommer derfor udelukkende indførselsstatens myndigheder af afgøre, hvilken vekselkurs der på tidspunktet for toldangivelsens indgivelse skal lægges til grund. En regel, hvorefter det er en — i forhold til indførslen af den færdige vare måske flere måneder gammel — vekselkurs, der lægges til grund, ville være i strid med grundsætningen om, at en regel ikke kan have tilbagevirkende gyldighed. Ifølge denne grundsætning kan en retsakt — i det foreliggende tilfælde den akt, hvorved vekselkursen fastsættes — ikke finde anvendelse, når dens gyldighedsperiode er udløbet.

Den nævnte løsningsmodel finder endvidere ingen støtte i fællesskabsrettens regler eller i bestemmelserne i overenskomsten EØF—Schweiz. Den ville herudover udgøre et urimeligt indgreb i de valutamæssige beføjelser, der tilkommer indførselslandets myndigheder.

I praksis ville den af appellanterne i hovedsagen forfægtede løsning få uacceptable følger. En anvendelse af en tidligere gældende vekselkurs ville medføre spekulative transaktioner blandt de erhvervsdrivende og bringe selve oprindelsesbegrebet i fare.

Der bør gives følgende svar på de spørgsmål, Domstolen har fået forelagt:

Overenskomsten mellem Det europæiske økonomiske Fællesskab og Schweiz skal fortolkes således, at såfremt der ved fastsættelsen af en vares toldværdi — og dermed ved afgørelsen af, om varen kan toldbehandles efter den i overenskomsten omhandlede præferenceordning — indgår elementer, der er angivet i en anden valuta end den medlemsstats, hvor fastsættelsen finder sted, skal den vekselkurs anvendes, som er blevet fastsat af den pågældende medlemsstats kompetente myndigheder som gældende for tidspunktet for indgivelsen af den toldangivelse, hvorved den færdige vare søges bragt i omsætning.

Den italienske Republiks regering har i det væsentlige fremsat bemærkninger af generel karakter vedrørende fortolkningen af bestemmelserne i overenskomsten EØF—Schweiz.

Problemet om hvordan og i hvilket omfang, der skal tages hensyn til valutakursudsving ved fastsættelsen af den procentdel af ikke-schweiziske varer, der er medgået ved fremstillingen af

varer, der indføres fra Schweiz, må nødvendigvis løses på samme måde, uanset hvilket land i Fællesskabet, varen indføres til. I modsat fald vil der kunne opstå omlægninger i samhandelen og en fordrejning af konkurrencevilkårene i strid med de formål, Fællesskabet forfulgte ved indgåelsen af overenskomsten.

Det er muligt på grundlag af bestemmelserne i protokol nr. 3 at opstille en almindeligt gældende regel, der kan finde anvendelse i alle tilfælde.

Ifølge afsnit II i protokol nr. 3 (artiklerne 8 og følgende) godtgøres det ved et varecertifikat, der udstedes af toldmyndighederne i udførselslandet, at varen har »oprindelsesstatus«. Det tilkommer udførselslandet, i det foreliggende tilfælde Schweiz, at fastlægge værdien af de dele »uden oprindelsesstatus«, som varen indeholder.

Ifølge artikel 6 i protokol nr. 3 skal den toldværdi lægges til grund, som de anvendte dele har på tidspunktet for deres indførsel til det land, hvor fremstillingen af den færdige vare finder sted, og hvorfra den udføres. Det fremgår af andet afsnit af den forklarende note nr. 6 til artikel 6, som ændret ved Den blandede Komités afgørelse nr. 2/81 af 1. juni 1981 (Rådets forordning nr. 2452/81 af 27. 7. 1981; EFT L 247, s. 27), at der ved toldværdi skal forstås den værdi, der er fastlagt i overensstemmelse med aftalen om anvendelse af artikel VII i Den almindelige overenskomst om Told og Udenrigshandel, udfærdiget i Genève den 12. april 1979. Herefter finder denne aftales artikel 9 anvendelse (Rådets afgørelse 80/271 af 10. 12. 1979 om indgåelse af de multilaterale aftaler, der er resultatet af handelsforhandlingerne 1973-1979; EFT L 71, s. 1 og 107). Denne bestemmelse er sålydende:

»Når det er nødvendigt at omregne en valuta for at ansætte toldværdien, benyttes den kurs, som er behørigt offentliggjort af indførselslandets kompetente myndigheder, og som så effektivt som muligt for hver periode, som dækkes af en sådan offentliggørelse, er udtryk for denne valutas løbende værdi i handelsforhold i indførselslandets valuta.

Den benyttede omregningskurs skal være den, der er gældende på udførselstidspunktet eller indførselstidspunktet, alt efter hvad der bestemmes af hver af parterne.«

De samme principper var gældende før den ved Den blandede Komités afgørelse nr. 2/81 gennemførte ændring af den forklarende note nr. 6 til protokol nr. 3, jfr. note 4 til artikel 1, i tillæg II til Bruxelles-konventionen af 15. december 1950 om ansættelse af varers toldværdi.

Hvad angår tvisten i hovedsagen, bør omregningen derfor finde sted på grundlag af den officielle vekselkurs, der var offentliggjort af Schweiz, hvortil indførslen af de forskellige medgåede dele af den færdige vare fandt sted, og hvorfra udførslen til Frankrig af den færdige vare er sket. Når der på grundlag af denne omregning én gang er sket en fastlæggelse af den procentdel af en vares samlede værdi, der udgøres af dele »uden oprindelsesstatus«, må denne procentdel med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt varen har »oprindelsesstatus« ligge fast og være uforanderlig,

uanset til hvilket af Fællesskabets medlemslande, indførslen fra Schweiz finder sted.

En anden løsning på det foreliggende problem, og navnlig den, der går ud på, at de nationale franske bestemmelser finder anvendelse, ville medføre en forskelligartet gennemførelse at toldordningen, alt efter til hvilket medlemsland, indførslen fra Schweiz finder sted.

En sådan forskelligartet gennemførelse er ganske ubegrundet og fuldstændig uforenelig med de tilsigtede mål med overenskomsten EØF—Schweiz.

Kommissionen har gjort gældende, at problemet vedrørende vekselkursen ikke kan ses isoleret, idet der først må tages stilling til spørgsmålet om, hvilken myndighed der har kompetence til at fastlægge værdien af de varer uden oprindelsesstatus, der indgår i de i Schweiz fremstillede varer.

Da EUR. 1-certifikatet i overensstemmelse med artiklerne 8-10 i protokol nr. 3, som ændret ved Den blandede Komités afgørelse nr. 10/73, er udfærdiget af de schweiziske myndigheder for de varer, der er udført til Fællesskabet, kan indførslen i den i protokollens artikel 6 forudsatte betydning i det foreliggende tilfælde kun vedrøre indførslen af dele uden oprindelsesstatus i dette land. Det tilkom derfor de schweiziske myndigheder at foretage en beregning af de forskellige værdier på grundlag af schweizisk rets regler om toldværdi og vekselkurser.

EUR. 1-certifikatet godtgør, at den færdige vare har oprindelsesstatus, og dets udstedelse betyder, at varen skal toldbehandles efter den i overenskomsten EØF—Schweiz omhandlede præferenceordning. I det foreliggende tilfælde skulle de schweiziske myndigheder på grundlag af vekselkursen mellem dollaren og den schweiziske franc beregne, om den pågældende procentdel udgjorde mere eller mindre end 5 %. Når kompetencen til at foretage beregningen tilkommer det land, hvorfra varen udføres, undgås enhver forskelsbehandling på grund af valutakursudsving ved indførslen til en anden medlemsstat. Endvidere fjernes herved virkningerne af de forskelle, der måtte være mellem de nationale lovgivninger med hensyn til spørgsmålet om, hvilken vekselkurs der skal lægges til grund. Den omtalte ordning giver også den erhvervsdrivende en stor retssikkerhed, idet han undgår at blive ramt af ændringer i vekselkurserne, når certifikatet én gang er blevet udfærdiget.

Den medlemsstat, hvortil varen indføres, står ikke uden mulighed for at anfægte et EUR. 1-certifikat. Ifølge artikel 16 i protokol nr. 3 er medlemsstaterne og Schweiz forpligtet til at yde hverandre gensidig hjælp til kontrol med ægtheden og rigtigheden af certifikaterne. Ifølge artikel 17, som ændret ved Den blandede Komités afgørelse nr. 1/77 af 14. december 1977 (Rådets forordning nr. 2933/77 af 20. 12. 1977; EFT L 342, s. 27) skal der ske en efterfølgende undersøgelse af EUR. 1-certifikater, hver gang toldmyndighederne i indførselslandet nærer rimelig tvivl om dokumentets ægthed eller rigtigheden af oplysningerne vedrørende de omhandlede varers faktiske oprindelse. I det foreliggende tilfælde kunne de franske toldmyndigheder, såfremt de nærede tvivl om de pågældende varers schweiziske oprindelse, have anmodet de schweiziske myndigheder om at gennemføre en efterfølgende kontrol af de udstedte EUR. 1-certifikater. Indtil resultaterne af denne kontrol forelå, kunne de have besluttet af udsætte afgørelsen om, hvorvidt bestem-

melserne i overenskomsten skulle finde anvendelse, og tilbudt importøren at få frigivet varerne under forbehold af den nødvendige sikkerhedsstillelse. Hvis de schweiziske myndigheder havde bekræftet rigtigheden af EUR. 1-certifikatet, og såfremt de franske myndigheder havde besluttet at anfægte erklæringerne fra de schweiziske myndigheder, ville den normale fremgangsmåde have været at forelægge spørgsmålet for toldkomiteen EØF—Schweiz (en underkomité under Den blandede Komité), der har kompetence til at afgøre sådanne spørgsmål. I sidste instans havde spørgsmålet kunnet forelægges Den blandede Komité.

Det må antages, at toldkomiteen er blevet enig om det generelle princip, at man ikke kan afvise at toldbehandle en vare efter præferenceordningen, før en kontrol i henhold til artikel 17 i protokol nr. 3 har kunnet finde sted. I mangel af en modsatrettet afgørelse er den medlemsstat, hvortil varen indføres, derfor bundet af det af EFTA-udførselslandet — i det foreliggende tilfælde Schweiz — udstedte dokument.

Disse bestemmelser tjener ikke alene interesserne hos eksportører i tredjelande, men også interesserne hos eksportørerne i Fællesskabet. Fællesskabet opnår, at myndighederne i EFTA-landene følger den samme procedure med hensyn til certifikater udfærdiget af toldmyndighederne i medlemsstaterne.

Der bør gives følgende svar på de af Cour de cassation forelagte spørgsmål:

I forbindelse med udstedelse af EUR. 1-certifikater fastlægges værdien af de varer uden oprindelsesstatus i Schweiz, der indgår i varer med oprindelsesstatus i dette land, som udføres til Fællesskabet, af de schweiziske myndigheder i henhold til bestemmelserne i protokol nr. 3 til frihandelsaftalen mellem Schweiz og Fællesskabet. Denne værdiansættelse kan kun anfægtes af den medlemsstat, hvortil varen indføres, efter den i forbindelse med denne overenskomst fastsatte procedure.

III — Mundtlig forhandling

Appellanterne i hovedsagen, ved advokat Ryziger, sagsøgte i hovedsagen, administration des douanes françaises, ved advokaterne Boré og Xavier, samt Kommissionen, ved Cristoyannopoulos og Sack, har afgivet mundtlige indlæg og svar på de af Domstolen stillede spørgsmål i retsmødet den 16. maj 1984.

Appellanterne i hovedsagen har herunder meddelt, at de subsidiært kan tiltræde Kommissionens indlæg og den ordning, den forfægter.

Administration des douanes françaises har understreget som sin opfattelse, at Domstolens svar bør hænge nøje sammen med de præjudicielle spørgsmål, den er blevet forelagt, og at der må sondres mellem to forskellige procedurer, hvis formål og gennemførelsesmåde er forskellige, nemlig dels den toldprocedure, hvorved en vares oprindelse fastlægges, dels den toldprocedure, hvorved varens toldværdig ansættes. For så vidt angår det sidstnævnte spørgsmål, må det være udelukket, at udførselslandet — i det foreliggende tilfælde Schweiz — ved udstedelsen af et europæisk varecertifikat ensidigt og suverænt

kan afgøre, hvilken toldordning varen i valutamæssig henseende skal underkastes i indførselslandet. Det er åbenbart, at det i kraft af den enekompetence, det besidder på sit eget toldområde, tilkommer indførselslandet at fastsætte det værdigrundlag, toldafgiften skal opkræves af. Protokol nr. 3 udelukker på ingen måde, at indførselslandet foretager en kontrol med hensyn til varernes oprindelse og værdi. Omregningen til national valuta af de dele af en vares værdi, der er udtrykt i fremmed valuta, bør ske på grundlag af den senest gældende valutakurs i indførselslandet på tidspunktet for værdiansættelsen, det vil sige, når varen indføres.

Kommissionen har uddybet sit skriftlige indlæg.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 19. juni 1984.

Præmisser

1 Ved dom af 29. juni 1983, indgået til Domstolen den 29. september 1983, har Frankrigs Cour de cassation i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt to præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af overenskomsten mellem Det europæiske økonomiske Fællesskab og Schweiz af 22. juli 1972, nærmere bestemt af protokol nr. 3 til denne overenskomst angående definitionen af begrebet »varer med oprindelsesstatus« og angående metoderne for administrativt samarbejde (EFT 1972 af 31. 12., s. 190).

2 Det fremgår af sagen, at selskabet »Les Rapides Savoyards«, ved dets ansvarlige forretningsfører Roger Dejussel, den 8. juni 1977 for selskabet »Diffussion Marketing International« (DMI), Stains, Seine-Saint-Denis, fra Schweiz indførte et parti kuglepenne henhørende under toldpos. 98.03, for hvilket der var fremlagt et EUR. 1-varecertifikat, der var udstedt af de schweiziske toldmyndigheder i medfør af protokol nr. 3, og som godtgjorde, at de pågældende varer havde oprindelse i Schweiz.

3 Det fremgår af de i sagen fremlagte oplysninger, hvis rigtighed ikke er blevet bestridt, at disse kuglepenne var fremstillet og samlet på følgende måde: blækpatronerne var blevet importeret af DMI fra USA, bragt i fri omsætning i Frankrig og genudført til Schweiz i henhold til reglerne om midlertidig udførsel. I Schweiz blev de af en schweizisk fabrikant forsynet med hylstre

og forkromede hætter fremstillet i Schweiz samt med endestykker og for visse af kuglepennenes vedkommende med clips, der var importeret direkte til Schweiz fra USA. Den færdige vare blev forsynet med den schweiziske fabrikants varemærke (LINDY) og ved indførslen til Frankrig angivet som en vare med oprindelse i Schweiz, idet den opgivne pris var prisen fra fabrik udtrykt i schweizerfranc. Appellanterne i hovedsagen anmodede om, at der blev anvendt den præferencetoldsats på 2,6 % af toldværdien, der gjaldt på dette tidspunkt mellem Schweiz og Fællesskabet.

4 Efter nærmere at have undersøgt spørgsmålet om den pågældende vares pris foretog administration des douanes françaises en fornyet ansættelse af værdien af de forskellige dele, der indgik i den færdige vare, alt efter om disse havde oprindelse i USA eller i Schweiz, jfr. den franske toldlovs artikel 35-8, hvorefter der, når en del af en vares normale pris er udtrykt i fremmed valuta, skal ske en omregning på grundlag af den officielle vekselkurs, der er gældende på tidspunktet for registreringen af toldangivelsen, eller med andre ord på tidspunktet for indførslen. Da de dele med oprindelse i USA, der indgik i den færdige vare, ifølge disse beregninger oversteg den grænse på 5 %, som indholdet af dele med oprindelse i tredjelande ifølge protokol nr. 3 og dens bilag III, liste B, ikke må overskride, såfremt varen skal anses for at have oprindelse i Schweiz, anvendte administration des douanes den fælles toldtarifs almindelige toldsats, der på dette tidspunkt var 13 %, idet der dog skulle ske modregning af de toldafgifter, der allerede var betalt ved indførslen af blækpatronerne.

5 Appellanterne i hovedsagen indbragte en klage for Commission de conciliation et d'expertise douanière (CCED), der afviste den den 16. maj 1978. Sagen blev af administration des douanes indbragt for Tribunal d'instance de Saint-Julien-en-Genevois, der ved dom af 19. juni 1979 opretholdt den af CCED trufne afgørelse. Appellanterne i hovedsagen indankede denne dom for Cour d'appel de Chambéry, der ved dom af 11. maj 1981 stadfæstede den førnævnte dom. Selskabet »Les Rapides Savoyards«, dets forretningsfører Roger Dejussel og selskabet DMI ankede dommen fra Cour d'appel de Chambéry til Cour de cassation.

6 Det fremgår af sagen og af den kassationsankegrund, der er angivet i forelæggelsesdommen, at tvisten for de franske domstole i første række vedrører spørgsmålet om den vekselkurs, de franske toldmyndigheder har anvendt ved værdiansættelsen af de forskellige dele, der er taget i betragtning ved fastlæggelsen af de omtvistede varers oprindelse, og nærmere bestemt spørgsmålet om, hvilket tidspunkt der skal lægges til grund med hensyn til vekselkursen mellem de forskellige valutaer, der er tale om. Appellanterne i hovedsagen har anført, at det er den gældende vekselkurs på tidspunkt for de forskellige deles indførsel, enten til Frankrig eller til Schweiz, der skal anvendes, mens administration des douanes har anført, at værdiansættelsen af disse dele skal ske på det i den franske toldlovs artikel 35-8 angivne tidspunkt, det vil sige på tidspunktet for den færdige vares indførsel til Frankrig. Appellanterne i hovedsagen har anført, at denne fremgangsmåde er uforenelig med bestemmelserne i protokol nr. 3 på grund af den usikkerhed, der herved skabes med hensyn til varens oprindelse efter sådanne ændringer i vekselkurserne, der kan indtræffe mellem tidspunktet for indførslen af de enkelte dele og tidspunktet for indførslen af den færdige vare.

7 Det fremgår endvidere af sagen, at appellanterne i hovedsagen ikke under dennes tidligere behandling eller i deres kassationsankegrund har anfægtet de franske toldmyndigheders kompetence til på tidspunktet for indførslen af den færdige vare at foretage en fornyet værdiansættelse af de dele, der skal tages i betragtning ved fastlæggelsen af varens oprindelse, idet uenigheden drejede sig om, hvorvidt det er foreneligt med frihandelsaftalen og de fællesskabsforordninger, der måtte findes anvendelse, ved værdiansættelsen af dele, der på et tidligere tidspunkt er blevet indført til Schweiz, at lægge de vekselkurser til grund, der er gældende på tidspunktet for indførslen af den færdige vare.

8 Det er på denne baggrund, at Cour de cassation har anmodet Domstolen om at afgøre:

1. Om overenskomsten mellem Det europæiske økonomiske Fællesskab og Schweiz af 22. juli 1972, dens protokol nr. 3 og fællesskabsforordningerne skal fortolkes således, at der, når de dele, der skal tages i betragtning ved fastsættelsen af en vares toldværdi, er udtrykt i en anden valuta end valutaen i den medlemsstat, hvor toldbehandlingen foregår, skal ske omregning efter den officielle vekselkurs på tidspunktet for begæringens modtagelse?

2. I benægtende fald, hvorledes skal denne vekselkurs fastsættes efter fællesskabsretten?

9 Under sagens behandling for Domstolen har parterne i hovedsagen i det væsentlige gentaget det, de allerede har fremført for de nationale domstole. Derimod har Kommissionen og Den italienske Republiks regering for Domstolen fremlagt fortolkningselementer vedrørende frihandelsaftalen og protokol nr. 3, der ikke er blevet taget i betragtning af de domstole, som tidligere har behandlet tvisten.

10 Kommissionen og den italienske regering har gjort gældende, at et svar på de af Cour de cassation forelagte spørgsmål forudsætter en afklaring af problemet om kompetencefordelingen mellem de schweiziske toldmyndigheder og toldmyndighederne i Fællesskabet, for så vidt angår fastlæggelsen af varers oprindelse i forbindelse med samhandelen mellem Schweiz og EF. Kommissionen fremhæver, at problemet har betydning ud over det foreliggende tilfælde, dels fordi alle de frihandelsaftaler, Fællesskabet har indgået med EFTA-landene, indeholder bestemmelser svarende til de i protokol nr. 3 indeholdte, dels fordi oprindelsesreglerne er de samme for varer, der udføres fra de pågældende lande til Fællesskabet, som for varer, der udføres fra Fællesskabet til disse lande.

11 Kommissionen og den italienske regering har nærmere anført, at det ifølge artiklerne 6, 8 og 10 i protokol nr. 3 tilkommer de schweiziske toldmyndigheder at fastlægge oprindelsen af varer, der udføres til Fællesskabet, og, når det drejer sig om varer, der indeholder dele indført fra tredjelande, at afgøre, om disse dele overstiger den grænse på 5 % af værdien, som er fastsat i protokollen. Såfremt denne grænse ikke er overskredet, godtgøres det ved udstedelsen af et EUR. 1-varecertifikat, at varen er af schweizisk oprindelse, jfr. protokollens regler herom.

12 Ifølge Kommissionen og den italienske regering kan toldmyndighederne i Fællesskabet ikke lade deres egne beregninger træde i stedet for den værdiansættelse af en vares enkeltdele, som myndighederne i udførselsstaten har foretaget med henblik på at fastlægge varens oprindelse. De er derfor

forpligtet til at lade varer, hvis schweiziske oprindelse er behørigt godtgjort, toldbehandle efter den i overenskomsten omhandlede præferenceordning. Kommissionen fremhæver betydningen af, at de afgørelser, som de schweiziske toldmyndigheder træffer med hensyn til varers oprindelse, bliver respekteret i Fællesskabet, idet Fællesskabet må kunne forvente, at de afgørelser på dette område, der træffes af toldmyndighederne i medlemsstaterne, også bliver respekteret i Schweiz.

13 Kommissionen og den italienske regering anfører, at det kun på denne måde kan sikres, at der sker en ensartet bedømmelse af en vares oprindelse i alle Fællesskabets medlemsstater, og at anvendelsen af nationale regler som den franske toldlov kan medføre, at der sker forskellige og indbyrdes uforenelige bedømmelser af den samme vares oprindelse, alt efter de kursudsving, der indtræffer med hensyn til de forskellige nationale valutaer. Disse forskelligartede bedømmelser kan igen medføre omlægninger af handelen og en fordrejning af konkurrencevilkårene.

14 Sammenfattende har Kommissionen og den italienske regering anført, at det første af de af Cour de cassation forelagte spørgsmål bør besvares benægtende, idet det ikke kan antages, at de nationale toldmyndigheder er berettiget til på grundlag af den gældende vekselkurs på tidspunktet for indførslen at foretage en fornyet værdiansættelse af de dele af en vare, der skal tages i betragtning, når dens oprindelse skal fastlægges på grundlag af de forskellige dele, der indgår i den, samt at det andet spørgsmål bør besvares med, at der ved værdiansættelsen af de dele af en vare, der skal tages i betragtning ved fastlæggelsen af dens oprindelse — og dermed ved afgørelsen af, om den er omfattet af den i frihandelsaftalen omhandlede præferenceordning — ikke må ske en tilsidesættelse af de kompetencefordelingsregler, der er indeholdt i protokol nr. 3 til overenskomsten med Schweiz. Kommissionen fremhæver, at medlemsstaterne og Schweiz ifølge artikel 16 i protokol nr. 3 er forpligtet til at yde hverandre gensidig hjælp til kontrol med ægtheden og rigtigheden af EUR. 1-certifikaterne, og at der ifølge artikel 17 kan foretages en efterfølgende kontrol af disse certifikater, såfremt der er tvivl om rigtigheden af oplysningerne vedrørende de omhandlede varers faktiske oprindelse.

15 Under den mundtlige forhandling har appellanterne i hovedsagen efter at have gentaget deres oprindelige synspunkter meddelt, at de ligeledes ville kunne tiltræde det af Kommissionen fremførte, der efter deres opfattelse fører til det samme resultat, som de har forfægtet.

16 Administration des douanes françaises har i to henseender anfægtet det af Kommissionen og den italienske regering fremførte. For det første anføres det, at problemet, således som det fremstilles af Kommissionen og den italienske regering, ikke svarer til de af Cour de cassation forelagte spørgsmål, og at Domstolen bør begrænse sig til at besvare de præjudicielle spørgsmål, den er blevet forelagt. For det andet gøres det gældende, at det ville være uforeneligt med medlemsstaternes suverænitet i toldmæssig henseende, at de skulle være tvunget til at lægge fremmede toldmyndigheders afgørelser til grund, og at anvendelsen af den franske toldlovs regler ikke kan begrænses til en fastlæggelse af den færdige vares toldværdi på indførselstidspunktet med henblik på beregningsgrundlaget for den gældende toldsats. Det må også tilkomme toldmyndighederne at foretage en værdiansættelse af de dele, der indgår i den færdige vare, med henblik på at fastlægge dennes oprindelse, og dermed at afgøre, om den pågældende vare er omfattet af frihandelsaftalens præferenceordning, eller om den skal toldbehandles efter den fælles toldtarifs almindelige regler.

17 Hvad de forskellige procesdeltagere end måtte have fremført med hensyn til spørgsmålet om, hvilke forhold der skal tages i betragtning ved afgørelsen af, hvilken toldordning en fra Schweiz til Fællesskabet indført vare er omfattet af, må de af Cour de cassation forelagte spørgsmål besvares i lyset af en samlet vurdering af den ordning, der er indført ved frihandelsaftalen og protokol nr. 3. I denne forbindelse vil det være hensigtmæssig indledningsvis at opregne de relevante bestemmelser i disse retsakter, ikke mindst fordi protokollens bestemmelser er blevet ændret efter overenskomstens ikrafttrædelse.

18 Overenskomsten mellem EØF og Schweiz finder ifølge sin artikel 2 med visse forbehold anvendelse »på varer, der har oprindelse i Fællesskabet og i Schweiz«. Ifølge overenskomstens artikel 11 »[fastsætter] protokol nr. 3 ... oprindelsesreglerne«. Det bemærkes, at protokollens afsnit II, der indeholder artiklerne 8-17, er blevet ændret ved den af Den blandede Komité EØF—Schweiz trufne afgørelse nr. 1/77 af 14. december 1977, der er blevet gennemført i Fællesskabet ved Rådets forordning nr. 2933/77 af 20. december 1977 (EFT L 342, s. 27), det vil sige på et tidspunkt umiddelbart efter den indførsel, der ligger til grund for nærværende tvist. Det findes imidlertid uden betydning, om tvisten i de forskellige stadier, den har gennemløbet, har været omfattet af de gamle eller de nye regler, idet de relevante

bestemmelser, skønt klarere i deres nye udformning, i det væsentlige er de samme i de to versioner af protokollen, der har været gældende.

19 Ifølge protokollens artikel 1, stk. 2, skal følgende varer anses som varer med oprindelsesstatus i Schweiz:

»a) varer, der fuldt ud er fremstillet i Schweiz,

b) varer, som er fremstillet i Schweiz, og til hvis fremstilling der er medgået andre end de under a) nævnte varer, på betingelse af, at disse varer er undergået en tilstrækkelig bearbejdning eller forarbejdning i henhold til artikel 5 . . . «

20 Ifølge artikel 5, stk. 1, anses blandt andet »b) bearbejdninger eller forarbejdninger, der er opregnet i liste B«, for »tilstrækkelige«. Øverst i tredje kolonne i denne liste, som udgør bilag III til protokollen, er anført en »regel«, der blandt andet omfatter kuglepenne henhørende under toldpos. 98.03. Ifølge denne regel, som ændret og suppleret ved Den blandede Komités afgørelse nr. 3/74 af 31. oktober 1974, der er gennemført i Fællesskabet ved Rådet forordning nr. 3288/74 af 2. december 1974 (EFT L 352, s. 31), medfører »anvendelse af varer, som ikke har oprindelsesstatus, 1 varer, henhørende under . . . pos. . . . 98.03 . . . ikke, at de nævnte varer mister deres oprindelsesstatus på betingelse af, at værdien af de anvendte varer ikke overstiger 5 pct. af den færdige vares værdi«.

21 Spørgsmålet om værdiansættelsen af dele, der skal tages i betragtning ved beregningen af, om grænsen på 5 % af den færdige vares værdi er overskredet, er reguleret i de følgende bestemmelser i protokollen.

22 Protokollens artikel 6, stk. 1, bestemmer herom følgende:

»Når de i artikel 5 omhandlede lister A og B bestemmer, at de i Fællesskabet eller i Schweiz fremstillede varer kun kan anses for at have oprindelse på den betingelse, at værdien af benyttede varer ikke overstiger en bestemt procentdel af de fremstillede varers værdi, udgør de værdier, som skal tages i betragtning ved fastsættelsen af denne procentdel:

— på den ene side

med hensyn til varer, for hvilke det er godtgjort, at de har været indført: toldværdien på indførselstidspunktet;

med hensyn til varer af ubestemt oprindelse: den første kontrollable pris, som er betalt for disse varer på den kontraherende parts område, hvor fremstillingen finder sted;

— på den anden side

prisen fra fabrik for de fremstillede varer med fradrag af interne afgifter, som er tilbagebetalt, eller som skal tilbagebetales ved udførslen.«

23 Ifølge protokollens artikel 8, stk. 1, kan varer med oprindelsesstatus som defineret i protokollens artikel 1 indføres i Fællesskabet eller i Schweiz med de fordele, som bestemmelserne i overenskomsten giver, ved fremlæggelse af et varecertifikat.

Det pågældende certifikat er i øjeblikket EUR. 1-certificatet, der er trådt i stedet for det i den oprindelige affattelse af protokol nr. 3 omhandlede A.CH. 1-certifikat, jfr. den af Den blandede Komité EØF—Schweiz trufne afgørelse nr. 10/73 af 12. december 1973, der er gennemført i Fællesskabet ved Rådets forordning nr. 3600/73 af 27. december 1973 (EFT L 365, s. 135)

24 Ifølge protokollens artikel 10 udgør dette certifikat, der udstedes af udførselsstatens toldmyndigheder ved udførelsen af de varer, som det vedrører, adkomstdokument ved den i overenskomsten omhandlede præferencebehandling.

25 Endelig bemærkes, at toldmyndighederne i Fællesskabet ifølge protokollens artikler 16 og 17 i vidt omfang har mulighed for i samarbejde med de schweiziske toldmyndigheder at løse de vanskeligheder, der kan opstå i forbindelse med fastlæggelsen af varers oprindelse og udstedelsen af varecertifikater.

26 Det følger af en samlet vurdering af disse bestemmelser, at fastlæggelsen af en vares oprindelse ifølge protokol nr. 3 er et spørgsmål, hvis regulering er basseret på en kompetencefordeling mellem toldmyndighederne hos frihandelsaftalens parter, derved, at varernes oprindelse fastlægges af myndighederne i den stat, hvorfra varen udføres, idet kontrollen med ordningens funk-

tion sker gennem et gensidigt samarbejde mellem begge de berørte myndigheder. Systemet er begrundet i den omstændighed, at det er myndighederne i udførselsstaten, der bedst kan vurdere rigtigheden af de faktiske omstændigheder, der er afgørende for varens oprindelse. Herudover har systemet den fordel, at der opnås sikre og ensartede svar med hensyn til hvilken oprindelse, en vare har, hvorved omlægninger i handelen og en fordrejning af konkurrencevilkårene i forbindelse med samhandelen undgås.

27 Denne ordning kan imidlertid kun fungere efter hensigten, såfremt toldmyndighederne i indførselsstaten lægger de afgørelser til grund, der lovligt er truffet af myndighederne i udførelsesstaten. En anerkendelse af sådanne afgørelser hos toldmyndighederne i medlemsstaterne er en forudsætning for, at Fællesskabet kan forvente, at myndighederne i de øvrige stater, som det gennem frihandelsordninger har forbindelse med, respekterer de afgørelser, som toldmyndighederne i medlemsstaterne træffer med hensyn til oprindelsen af varer, der udføres fra Fællesskabet til disse stater.

28 Det bemærkes, at der ikke er grund til at befrygte, at anvendelsen af disse bestemmelser kan lede til misbrug, når henses til, at der artiklerne 16 og 17 i protokol nr. 3, navnlig i deres nye affattelse, er opstillet detaljerede regler for samarbejdsmetoder mellem de berørte toldmyndigheder, såfremt en vares oprindelse anfægtes, eller hvis eksportører eller importører forsøger at omgå de gældende regler.

29 Det bemærkes endvidere, at dette systems funktion — der som ovenfor nævnt er baseret på en opgavefordeling mellem toldmyndighederne hos frihandelsaftalens parter og på, at disse myndigheder har den fornødne tiltro til de afgørelser, de hver især træffer inden for rammerne af deres beføjelser i så henseende — ikke gør noget indgreb i Fællesskabets, dets medlemsstaters eller de pågældende tredjelandes suveræne beføjelser i told- og afgiftsmæssig henseende, idet den i protokol nr. 3 fastsatte ordning er baseret på gensidige forpligtelser, der stiller parterne lige i forbindelse med deres indbyrdes samhandel.

30 Det følger af de foregående betragtninger, at når det som her drejer sig om varer, der er samlet i Schweiz, og som skal udføres til Fællesskabet, tilkommer det de schweiziske myndigheder i overensstemmelse med reglerne

i protokol nr. 3 at fastlægge disses oprindelse. Det må herefter lægges til grund, at værdiansættelsen af de dele, der indgik i beregningen af de værdier, som skulle tages i betragtning ved fastlæggelsen af, om de pågældende varer kunne anses for at have oprindelse i Schweiz, skulle ske efter de gældende told- og valutamæssige bestemmelser i Schweiz. Det bemærkes navnlig, at det tilkom disse myndigheder at ansætte toldværdien af de dele, der var indført fra et tredjeland, på det i artikel 6, stk. 1, første led, i protokol nr. 3 angivne tidspunkt, det vil sige på tidspunktet for disse deles indførsel til Schweiz, og at nævnte myndigheder på dette tidspunkt skulle foretage de valutamæssige omregninger på grundlag af de nationale schweiziske regler. Når de schweiziske toldmyndigheder har udstedt et EUR. 1-varecertifikat for de omtvistede varer, må disses schweiziske oprindelse anses for behørigt godtgjort i overensstemmelse med protokollens bestemmelser.

31 Når henses til bestemmelserne i protokol nr. 3, kan den stat, hvortil sådanne varer indføres, kun antages at være beføjet til at foretage den ansættelse af den færdige vares toldværdi, der på indførselstidspunktet skal ske med henblik på anvendelsen af den i frihandelsaftalen omhandlede præferenceordning.

32 De af Frankrigs Cour de cassation forelagte spørgsmål må herefter besvares med, at overenskomsten mellem Det europæiske økonomiske Fællesskab og Schweiz af 22. juli 1972, nærmere bestemt den til denne overenskomst knyttede protokol nr. 3, skal fortolkes således, at kompetencen vedrørende værdiansættelsen af dele, der skal tages i betragtning ved fastlæggelsen af en vares oprindelse, og dermed afgørelsen af, om varen er omfattet af den i aftalen omhandlede præferenceordning, henhører under toldmyndighederne i den stat, hvorfra den færdige vare udføres, idet disse myndigheder med hensyn til dele indført fra tredjelande skal lægge de regler vedrørende toldværdiansættelse og vekselkurser til grund, der gælder i staten på tidspunktet for disse deles indførsel.

Sagens omkostninger

33 De udgifter, der er afholdt af Den italienske Republiks regering og af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, der har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres.

34 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale domstol, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (fjerde afdeling)

vedrørende de spørgsmål, som er forelagt den af Den franske Republiks Cour de cassation ved dom af 29. juni 1983, for ret:

Overenskomsten mellem Det europæiske økonomiske Fællesskab og Schweiz af 22. juli 1972, nærmere bestemt protokol nr. 3 til denne overenskomst angående definitionen af begrebet »varer med oprindelsesstatus« og angående metoderne for administrativt samarbejde, skal fortolkes således, at kompetencen vedrørende værdiansættelsen af dele, der skal tages i betragtning ved fastlæggelsen af en vares oprindelse, og dermed afgørelsen af, om varen er omfattet af den i aftalen omhandlede præferenceordning, henhører under toldmyndighederne i den stat, hvorfra den færdige vare udføres, idet disse myndigheder med hensyn til dele indført fra tredjelande skal lægge de regler vedrørende toldværdiansættelse og vekselkurser til grund, der gælder i staten på tidspunktet for disse deles indførsel.

Koopmans Bahlmann

Pescatore O'Keeffe Bosco

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 12. juli 1984.

Justitssekretæren
efter bemyndigelse

H. A. Rühl

Ekspeditionssekretær

T. Koopmans

Formand for fjerde afdeling